

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 50. szám
1990. február 28., szerda

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ara: 4,30 forint

Várhatunk-e jót jakobinusoktól?

Pozsgay Imre továbbra is államfői címre pályázik — A „levegőben lóg” a Munkács melletti radarállomás — Csengelei földgaliba

Nem kisebb kérdést tűzött napirendre az immár csak néhány hétig „hivatalban levő” magyar Parlament, mint azt: a Magyar Köztársaság elnökét az Országgyűlés, avagy a nép közvetlenül válassza-e meg. E kérdésben ma hoznak döntést, s bármi leszén is az, feltételezhető, hogy — amennyiben nem felel meg majd az új képviselőknek — első dolguk leszén, hogy megváltoztassák a legelső ülés-szakukon. Továbbá: nem szerénységre-e a jelenlegi Parlament részéről e téma felvetése (annak ismeretében is, hogy most még a döntés joga valóban őket illeti)?

Ide kapcsolódik ama hír is, mely szerint Pozsgay Imre — egy nyugatnémet újságnak adott nyilatkozata szerint — mindenképpen pályázik továbbra is a magyar államfői tisztségre, feltéve persze, ha a Magyar Köztársaságnak nem „gyenge” (azaz, szűk, inkább csak protokolláris jogkörrel rendelkező) elnöke lesz Pozsgay Imre az ellen-zékről, a politikai palettán „középen” elhelyezkedő pártokról szólva megjegyezte: „Jakobinusoktól még soha nem indult ki semmi jó.” Való igaz, tehetjük hozzá, bár korántsem biztos, hogy ma Magyarországon valóban azok tekintendők jakobinusoknak, akiket az államniszter annak tekint...

Sandi István

Már-már pártharcok...

Időnként parázs vita, már-már pártharcok jellem-zték a parlamenti ülésszak első munkanapját, első sor-ban a nemzetiségek ország-gyűlési képviseletét és a köztársasági elnök választá-sát illetően. Mint az várható volt, a kisebbségek parla-menti képviseletét több kérdésben eltérően ítélték meg az érintettek, és a je-lenlegi törvényalkotók. Például a magyar zsidó közös-ségnek az a része, amelyik nemzetiségnek vallja ma-gát, a kisebbségi törvényré-vén kíván mandátumhoz jutni, ugyanakkor a vallási alapon állók is képviselet-ti kívánják magukat a T. Házban, mégpedig a feleke-zetek sorában.

Szó szót követett az ülés-teremben Király Zoltán in-dítványáról, amely a köztár-sasági elnök közvetlen meg-választásának kimondását javasolta. Tamás Gáspár Miklós (SZDSZ) viszont ha-tározottan ellenezte, hogy ez a Parlament döntsön a kér-désről. Karvalits Ferenc szerint, ha most dönt erről az Országgyűlés, elveszti utolsó esélyét, hogy emelt fővel távozzon, ha egyszer

összel a képviselők már döntöttek a kérdésben, most ne változtassák meg véleményüket — mondotta. A vitában — bár csak köz-vetve érintette a napiren-det — érvek, ellenérvek csaptak össze a közvéle-mény-kutatások választási esélyeket latolgató adatai körül is.

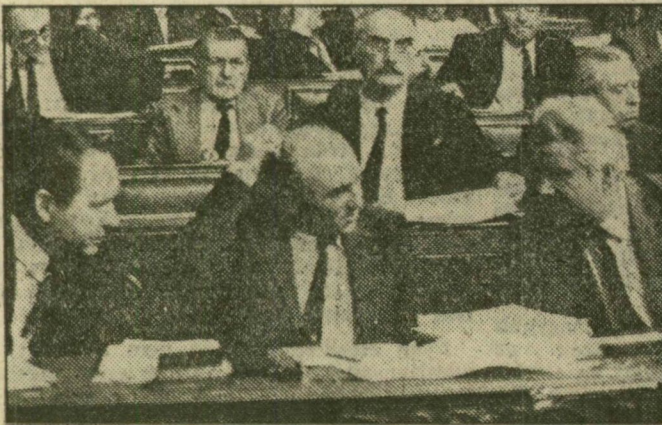
A Parlament — amely 80 százalékos képviselői rész-vétellel jelenlegi összeté-leben utoljára ült össze tör-vényt hozni — első munka-napján az előző ülésről át-húzó családügyi törvényt fogadta el, és döntött a csa-ládi pótlékok kérdésében is.

Az ülésszak második, szerdai napján folytatódik a Glatz Ferenc művelődési miniszter által kedden kora este beterjesztett oktatási törvénymódosítás feletti vi-ta, továbbá várhatóan dön-tenek majd azokról a tör-vénymódosításokról és ja-vaslatokról is, amelyeket az első munkanapon megvitá-tak ugyan, de végleges ál-lásfoglalást nem hoztak azokról, így például a Ma-gyar Néphadsereg névvál-toztatásáról Magyar Hon-védsegre.

Családi pótlék — alanyi jogon

Az Országgyűlés döntése alapján április 1-jétől ala-nyi joggá válik a családi pótlék. Ez az állami támo-gatás minden 16 évesnél fia-talabb, illetve 16 évesnél idősebb, de 20 évesnél fia-

talabb gyermek után jár, ha a fiatal az alap-, vagy a kö-zépfokú oktatási intézmény nappali, illetőleg a dolgozók általános vagy középiskolá-jának ifjúsági, fiatalkorú

Pontszerző hajrá

Közeledik a vég — azaz a jelenlegi Parlament mandátumának vége. Ez nemcsak a naptárra nézve állapítható meg, az ülésszak kezdetén a pro-gram rögzítésénél is kide-rül.

Irgalmatlan mennyiségű anyag, ami a képviselők asztalán van, legalábbis elvileg, mert a gyakorlat-ban sokuk előtt üres az asztal. Nem túlzottan iz-gatja már őket az aktuális téma, tőlük az is elég, hogy végigüljék az újabb négy napot — gondolhat-ják.

A napirend első pontja: szavazás arról, tárgyal-jon-e bizonyos törvényja-vaslatokat a Parlament. Sorra szavazzák le a kép-viselők az előterjesztése-ket. Tárgyaljanak-e a köz-igazgatási bíróságról? A büntetőjogszabályok módosításáról? A feddhe-lettelenség jogintézmé-nyének megszüntetéséről? Nem a válasz minden kér-désre. Ugyanakkor — a tudományos dolgozók szakszervezetének tiltako-

zása ellenére — fölveszik a programba az oktatás-ról szóló törvény módosi-tásának megtárgyalását. És elsőpró többségű az igenek száma, amikor ar-ról szavaznak: tárgyalja-nak-e a lakáscélú állami kölcsönök utáni adófize-tésről (közismert nevén: kamatadóról) szóló tör-vény hatályon kívül he-lyezéséről...

Ha sokallja is a felada-tot az Országgyűlés, ha úgy is gondolják a képvi-selők: most már csak az-zal foglalkozni, amivel feltétlenül szükséges — azért búcsúzóul még sze-retnének egy-két piros pontot szerezni. Nyilván ezért vették fel a pro-gramba a családi pótlék, a gyés, a gyed, és a nyugdí-jak emeléséről szóló indit-ványt is.

Talán nem ártott volna, ha az elmúlt öt évben vi-selék így szívükön a nép érdekeit. De legalább de-cemberben. Amikor a ka-matadóról tárgyaltak.

(balogh)

tagozatán tanul. Ugyancsak megilleti a családi pótlék a tartósan beteg vagy testi, il-letve értelmi fogyatékos gyermeket is. A családi pótlék összege egy gyermek után havonta 1770 forint, ha a szülő egyedülálló, ak-kor 2070 forint. A támoga-tás összege két gyermek után gyermekeként 2070 forint, egyedülálló szülőnél 2200 forint. Három és min-den további gyermek után gyermekeként 2200 forint családi pótlék jár havonta. Havi 2500 forint a családi pótlék összege a tartósan be-teg, a testi vagy értelmi fo-gyatékos gyermek után.

A törvény hatására a csa-ládi pótlékban részesülők köre 80-90 ezerrel bővül. Le-

hetővé válik, hogy olyan ré-tegek is részesülhessenek ebben az állami támogatás-ban, amelyek korábban a biztosítási feltételek hiányá-ban az ellátásra nem szer-ztek jogot. Így jogosultá válnak a munkanélküli se-gélyben nem részesülő munkanélküliek, pályake-zdők is. A családi pótlék fo-lyósításának időtartama a 19. életévről a 20. életévre módosult. Teljes körűvé vált a családi pótlékkal kapco-slatos határozatokkal szem-ben bírói út igénybevétele is.

Mivel a törvény április 1-jén hatályba, rendelkezé-seit első ízben az április hó-napra járó családi pótlékra kell alkalmazni.

Nagy László felvétele

Mérges autósoktatók

Hangok a „zsákutcából”

Az elmúlt héten írást kö-zöltünk a szegedi gépjár-művezető-képzés helyzetéről, amelyben Balló Zoltán me-gyei közlekedési főtanácsos is megszólalt. Az írás meg-jelenése után robbant a bomba. A szegedi oktatók tiltakoztak a főtanácsosnak a riportban elhangzott ki-jelentései ellen. S ami még ennél is meglepőbb, maga Balló Zoltán is tiltakozott. Állítása szerint a lapban megjelent kijelentések egy része nem tőle származik.

Félreértés? Ki tudja. Le-hetetlen lenne most már utólag az emlékezet ködbe vesző ösvényein visszaara-szolni és bizonyítani, ki mit mondott és ki mit írt. A szó elszáll, az írás viszont biznysággéppé itt maradt. Megegyeztünk, készüljön most már olyan riport, amelyben minden érdekelt fél megszólal, s amelyben el-ozslathatunk félreértéseket, sértő, megbélyegző jelző-keket. Amikor ismét nekivá-gok, hogy feltérképezzem több száz szegedi oktató vé-leményét, darázsfaszekbe tu-szem a kezem, s aligha tu-sdom épen kihúzni belőle. De maradjunk most szigorúan a tényeknél!

A főtanácsos arról szolt, hogy szerinte az elmúlt öt esztendőben sokat javult Szegeden a gépjárművezető-képzés, hiszen piaci ver-senyhelyzet alakult ki. Még-is úgy érezte, a lakosságnak, a tanulóknak az érdekeit továbbra is védenie kell. A vitára okot adó kijelentésről — miszerint a városban széltelen-hosszában hírelt korrupciók készítették Balló Zoltánt arra, hogy a kép-zési intézmények vezetőit öt éve leváltás — később ki-derült; valótlán, hiszen a megjelölt személyek ma is helyükön vannak, bizonyá-ságul arra, hogy tisztessé-ge-sen végezték munkájukat. Hétfőn délből tanácsi posztás hozta a „helyesbítést”.

„Telefonon történt meg-beszélésre hivatkozva, a Dél-magyarország 1990. február 19-én megjelent Mazsola-képzők című cikkel kap-csolatban az alábbi helyre-igazítást kérem a holnap-i lapban megjelentetni:

A képző szervek vezetői-re és a vizsgabiztosok sze-mélyére nézve sértő és va-lótlán állítást tartalmaz a cikk, illetve a tanulók is észrevételezték a címbeli jelzést, amelyek nem tőlem származnak.

A járművezető vizsgabi-zottságnál a főfoglalkozású-ak mellett, több — munka-végzésre irányuló egyéb jog-viszony alapján foglalkozta-tott — vizsgabiztos tevé-kenykedett az 1983. július 1-jei átszervezésig, többek között az ATI és az MHSZ képző szervek vezetői is. Mi-vel ezt a gyakorlatot össze-férhetetlennek ítéltém, mun-kaszünetüket azonnal megszünttettem, amely füg-getlen a vezetői tevékenysé-güktől” — így Balló Zol-tán levele.

— Engem senki sem vál-tott le. S nem érzem ma-gam korruptnak! — haboro-dik fel Farkas József, az ATI igazgatója.

— A főtanácsos tévedé-s-re hivatkozik!

— Ez a szavazására. Mi-óta hivatalban van, rend-

szeresen rendet akar csi-nálni! Ha mondta, ha nem, ez a kijelentés nem hat az újdonság erejével. A vizsgáztatási jogomat való-ban megvonta. Összeférhe-telenségre hivatkozott. Példátlán ez a gyakorlat, ami Csongrád megyében folyik. Eddig is kényesen vigyáz-tunk arra, hogy saját cé-günknel ne vizsgáztassunk.

Az igazgató szobája, jö-vetelem hírére, gyorsan megtelt. Horváth Gyula, Orosz János, Tornai Béla, Kónya István, Papdi Ferenc, Kokavecz László — mun-kaközösségek vezetői és ok-tatói, a szakma elismert em-berei. Szerették volna el-mondani véleményüket egy szerintük helytelen állam-igazgatási gyakorlatról, amely Szegeden zsákutca-ba kényszerítette a gépjármű-vezető-képzést.

— Az írásban liberalizá-cióról beszél, meg piaci versenyről. Hát vegyék tu-domásul, Csongrád megyé-ben szó sincs erről. Tovább-ra is a tanács tart kézben mindent — meséli Orosz János.

— Azt állítják a tanács-nál, hogy mi magunk se felelnénk meg a vizsgán. Még szerencse, hogy füg-getlen fővárosi szakemberek vizsgáztattak bennünket. Az elfogultság tehát kizárt — mondja Horváth Gyula. — Úgy érezzük, hogy egy ré-gi, helytelen államigazgató-si gyakorlat tart sakkban bennünket. Miféle módszer az, ha valaki nem ért va-lamizet, akkor írásztal mő-gül kritizálja azokat, akik dolgoznak? Az általánosítás mindnyájunkat sért. A ta-nács közlekedéspolitikát akar csinálni a megyében. Mi szükség erre? Tudjuk mi a dolgunkat, a piacra kellene bízni, kit hitelesít, és kit nem. Bízalom nél-kül nem lehet oktatni. Tő-lünk kell óvni, féltetni a tanulót? Hát gazemberek vagyunk mi?

Azután újabb furcsaságok sorjázának: „kitalálták” mos-tanában, hogy országúton is vizsgázzanak a tanulók. A sándorfalvi úton követelik meg a nyolcvanas tempót. Ott, ahol egy profi sem megy többel hatvannál, mert olyan rossz az aszfalt.

— Az országban itt a leg-szigorúbbak a vizsgabizto-sok. Némelyik valóságos mu-mus hírében áll. Az oktató meg, aki hetekig foglalko-zott a tanulóval, piszenni sem mer a vizsgán. Telje-sen felesleges megkövetelni azt a tanulótól, hogy a Kos-suth Lajos sugárúton, csúcs-forgalomban megforduljon, vagy a Széchenyi téren par-koljon. Profik sem képesek rá sokszor, inkább tovább-hajtanak.

Hogyan lehet az, hogy változatlan áron, csökkenő tanulólétszám mellett évről évre emelkedik a vizsgabi-zottság bevétele? — teszi fel a kérdést Orosz János. — Egyáltalán, hogyan lehet egy ilyen intézményt bevétele-re sarkallni? Érdekelte ten-ni abban, hogy megbuktas-sunk tanulók? És még mi, oktatók vagyunk tisztessé-g-telenek ebben a játékban?

— Látszatra valóban úgy néz ki, hogy érdekünkben áll nyújtani a tanfolyamot,

(Folytatás a 3. oldalon.)